

Formularz zgłaszania uwag

Dotyczący Projektu ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej (Numer z wykazu UD387) opracowany przez Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
1.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 4 ust. 1	Przepis wymaga doprecyzowania zakresu wykonywania zawodu pielęgniarki.	Zastosowane sformułowania mają charakter ogólny i mogą prowadzić do niejednolitej interpretacji kompetencji zawodowych. Jednocześnie katalog świadczeń nie uwzględnia w sposób wystarczający działań związanych z promocją zdrowia, profilaktyką oraz monitorowaniem rozwoju dzieci i młodzieży realizowanych przez pielęgniarki, w szczególności w środowisku nauczania i wychowania (użycie terminu „stosownie” w pierwszym kluczowym zapisie dotyczącym wykonywania zawodu jest nieprecyzyjne i degradujące w odniesieniu do definicji aktywności zawodowej pielęgniarki).	Doprecyzować katalog świadczeń realizowanych samodzielnie przez pielęgniarkę oraz rozszerzyć o działania profilaktyczne, edukacyjne i związane z monitorowaniem rozwoju dzieci i młodzieży.
2.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 4 ust. 1 pkt. 4	Rozdzielić zapis dotyczący dziecka i osoby dorosłej	Przepis nie może regulować dwóch odrębnych kwestii, czyli oceny stanu zdrowia i rozwoju dziecka oraz oceny stanu zdrowia osoby dorosłej.	Wprowadzić dwa odrębne punkty.
3.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 4 ust. 1 pkt. 5	Przepis wymaga doprecyzowania.	Nie jest jednoznaczne, czy dotyczy kierowania pacjenta do lekarza, lekarza specjalisty czy wyłącznie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne.	Jednoznacznie określić zakres uprawnień pielęgniarki w tym obszarze. Proponowana zmiana wprowadzenie dwóch odrębnych punktów: kierowanie do lekarzy specjalistów, drugie kierowanie na badania diagnostyczne.
4.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 4 ust. 1 pkt. 17	Przepis ma charakter zbyt ogólny.	Może prowadzić do powierzenia pielęgniarkom zadań niezwiązanych bezpośrednio z wykonywaniem zawodu.	Doprecyzować zakres czynności lub wykreślić przepis.
5.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 4 ust. 1 pkt. 19	Przepis wymaga rozdzielenia kompetencji.	Nadzór nad zespołem terapeutycznym, organizacja pracy personelu oraz wydawanie poleceń opiekunom medycznym stanowią odrębne obszary odpowiedzialności.	Podzielić regulację na odrębne jednostki redakcyjne.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
6.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 6	Zastrzeżenia budzi stosowanie w projekcie ustawy pojęcia „czynności zawodowe” jako podstawowego określenia aktywności zawodowej pielęgniarki i położnej.	Termin „czynności zawodowe” ma charakter techniczny i nie odzwierciedla współczesnego rozumienia praktyki pielęgniarskiej i położniczej jako samodzielnej działalności profesjonalnej opartej na wiedzy naukowej, kompetencjach klinicznych oraz odpowiedzialności zawodowej. W obowiązującym porządku prawnym oraz w literaturze naukowej i dokumentach międzynarodowych częściej stosowane są pojęcia „świadczenia zdrowotne”, „świadczenia pielęgniarskie”, „świadczenia położnicze”, „kompetencje zawodowe” lub „praktyka zawodowa”. Użycie terminu „czynności zawodowe” może prowadzić do postrzegania zawodu pielęgniarki i położnej wyłącznie przez pryzmat wykonywania określonych procedur, pomijając aspekty związane z samodzielnym podejmowaniem decyzji klinicznych, planowaniem opieki, edukacją zdrowotną, profilaktyką oraz koordynacją procesu opieki.	Dokonać przeglądu projektu ustawy pod kątem stosowanej terminologii i zastąpić określenie „czynności zawodowe” pojęciami bardziej adekwatnymi do współczesnego modelu wykonywania zawodu, w szczególności „świadczenia zdrowotne”, „świadczenia pielęgniarskie”, „świadczenia położnicze”, „kompetencje zawodowe” lub „praktyka zawodowa”, odpowiednio do zakresu regulowanego przepisu.
7.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 6 ust. 1	Projektowany system poziomów kompetencyjnych oraz regulacje dotyczące pielęgniarki i położnej zaawansowanej praktyki zawodowej (APN) wymagają ponownej analizy.	Proponowane rozwiązania nie są w pełni spójne z europejskimi klasyfikacjami kompetencji zawodowych (ESCO) oraz stanowiskami Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Pielęgniarskich (EFN). Projekt nie określa jednoznacznie miejsca APN w strukturze kompetencyjnej zawodów.	Dostosować system poziomów kompetencji do standardów europejskich.
8.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 8	Definicja pielęgniarki APN. Definicja niezgodna z rekomendacjami międzynarodowymi i postulatami środowiska.	Wprowadzenie podstawowego wymogu opartego na doświadczeniu i formalnych kwalifikacjach nie daje gwarancji wysokiej jakości i bezpieczeństwa świadczeń. Natomiast zapis o potwierdzaniu kompetencji jest ogólny i nie daje tytułu do opracowania przepisów szczegółowych MZ.	Szczegółowe propozycje były przedkładane w korespondencji PTP do MZ w zakresie modelu pielęgniarki APN i zostaną podobnie przedłożone w toku dalszych prac nad ustawą.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
9.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 16 ust. 2	Przepis wymaga rozszerzenia przesłanek odmowy wykonania świadczenia.	Brakuje odniesienia do aktualnej wiedzy medycznej, standardów postępowania oraz bezpieczeństwa pacjenta.	Dodać możliwość odmowy wykonania świadczenia niezgodnego z aktualną wiedzą medyczną.
10.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 18	Należy zmienić określenie „prawo wglądu”.	Pielęgniarka i położna realizują świadczenia zdrowotne w sposób ciągły, co wymaga stałego dostępu do dokumentacji medycznej.	Zastąpić określenie „prawo wglądu” sformułowaniem „posiada dostęp”.
11.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 21	Przepis wymaga doprecyzowania relacji pomiędzy świadczeniami samodzielnymi a realizacją zleceń lekarskich.	Regulacja nie odzwierciedla w pełni aktualnego zakresu samodzielności zawodowej.	Doprecyzować zakres samodzielnych świadczeń zawodowych.
12.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 27 ust. 2-3	Termin zgłaszania zmian dotyczących wykonywania zawodu jest zbyt krótki.	Może powodować nadmierne obciążenia administracyjne.	Może powodować nadmierne obciążenia administracyjne. Proponujemy wydłużenie do 30 dni.
13.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 33-36	Przepisy dotyczące przeszkolenia po przerwie w wykonywaniu zawodu wymagają doprecyzowania.	Projekt nie określa zasad finansowania oraz statusu osoby odbywającej przeszkolenie.	Uregulować sposób finansowania i organizacji przeszkolenia.
14.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 36 Dodać ust.	Należy zwiększyć gwarancje proceduralne dla osób, wobec których prowadzone są postępowania dotyczące zdolności do wykonywania zawodu.	Przesłanka „uzasadnionego podejrzenia” ma charakter nieostry. Przedmiotowy przepis wymaga doprecyzowania, w szczególności poprzez wyjaśnienie, co należy rozumieć pod pojęciem „niedostatecznego przygotowania zawodowego”. Nie jest jasne, czy chodzi o przygotowanie uzyskane w toku kształcenia przeddyplomowego, czy także podyplomowego. W obecnym brzmieniu przepis może prowadzić do podważania kwalifikacji zawodowych potwierdzonych dyplomem ukończenia studiów wyższych.	Doprecyzować przesłanki wszczęcia postępowania oraz rozszerzyć środki odwoławcze.
15.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 37 ust. 5	Projektowany obowiązek odbycia 12-miesięcznego stażu adaptacyjnego wymaga ponownej analizy.	Projekt nie zawiera delegacji ustawowej określającej zasady organizacji, przebiegu, nadzoru i finansowania stażu adaptacyjnego. Ponadto rozwiązanie budzi wątpliwości w zakresie zgodności z Dyrektywą 2005/36/WE, która określa minimalne wymagania kształcenia pielęgniarek	Wykreślić zapis o obowiązkowym stażu adaptacyjnym ponieważ nie jest uzasadniony merytorycznie. W przypadku utrzymania przepisu wprowadzić delegację ustawową do wydania rozporządzenia określającego organizację, przebieg, dokumentowanie i finansowanie stażu oraz przedstawić analizę zgodności rozwiązania z Dyrektywą 2005/36/WE.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
				stanowiące podstawę uznawania kwalifikacji zawodowych w UE.	
16.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 75	Przywrócenie zapisów opracowanych podczas prac nad projektem ustawy	Uruchomienie dwóch alternatywnych ścieżek pozwoli na zmniejszenie ryzyka kształcenia niedostosowanego do potrzeb zdrowotnych i potrzeb rynku pracy.	Pozostawić pkt 1. Dodać treść utrzymującą drugą ścieżkę uzyskiwania kwalifikacji: trwa co najmniej 3 lata i obejmuje co najmniej 4600 godzin kształcenia zawodowego, w tym kształcenie kliniczne stanowi co najmniej 1/2, a kształcenie teoretyczne co najmniej 1/3 wymiaru kształcenia;
17.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 80-83	Pozytywnie należy ocenić uporządkowanie systemu kształcenia podyplomowego.	Konieczne jest jednak zapewnienie jednolitych standardów jakości.	Doprecyzować system nadzoru nad organizatorami kształcenia.
18.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 84	Przepisy dotyczące wsparcia pracodawcy wymagają doprecyzowania.	Projekt pozostawia znaczną uznaniowość w zakresie przyznawania czasu na rozwój zawodowy.	Wprowadzić bardziej jednoznaczne kryteria.
19.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 93 ust. 1	Projektowane warunki dostępu do specjalizacji wymagają modyfikacji.	Ograniczenie dostępu do specjalizacji wyłącznie do osób posiadających tytuł magistra może ograniczyć możliwości rozwoju zawodowego pielęgniarek i położnych posiadających wieloletnie doświadczenie kliniczne.	Umożliwić dostęp do specjalizacji dla absolwentów studiów pierwszego stopnia z odpowiednim stażem (doświadczeniem).
20.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 94	Przepis wymaga doprecyzowania kryteriów kwalifikacji.	Brakuje zasad rozstrzygania sytuacji uzyskania identycznej liczby punktów kwalifikacyjnych.	Uwzględnić doświadczenie zawodowe jako dodatkowe kryterium.
21.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 100 ust.1	Niezasadne jest skrócenie specjalizacji do połowy wymiaru.	Może skutkować obniżeniem jakości przygotowania specjalistycznego.	Utrzymać pełny wymiar szkolenia specjalizacyjnego.
22.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Art. 165 ust. 2	Projekt przewiduje likwidację KRASzPiP	Dotychczas była to jedyna wyspecjalizowana instytucja branżowa, która kompleksowo kontrolowała uczelnie kształcące pielęgniarki i położne. Polska Komisja Akredytacyjna prowadzi kontrolę jedynie w ograniczonym zakresie, obejmując niewielki odsetek uczelni, przy czym często są to kierunki realizowane na uniwersytetach. Krajowa Rada Akredytacyjna Szkół Pielęgniarek i Położnych funkcjonuje jako wyspecjalizowany organ oceniający jakość	Pozostawić KRASzPiP w systemie oraz rozważyć rozszerzenie jej kompetencji. Wydaje się, że zasadne byłoby także rozważenie zwiększenia liczby członków KRASzPiP – np. do 20 osób – co mogłoby umożliwić bardziej rzetelną i pogłębioną ocenę merytoryczną kierunków pielęgniarstwo i położnictwo.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
				kształcenia zawodowego i podyplomowego pielęgniarek oraz położnych, podczas gdy Polska Komisja Akredytacyjna realizuje ocenę jakości kształcenia akademickiego uczelni wyższych. Są to dwa odrębne systemy: • KRASzPiP ocenia przygotowanie praktyczne i zawodowe, • PKA ocenia zgodność procesu dydaktycznego z wymaganiami szkolnictwa wyższego.	
23.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Tytuł ustawy	Rozważenia wymaga zmiana tytułu ustawy.	Formuła „ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej” jest bardziej zgodna z dotychczasową praktyką legislacyjną.	Nadać ustawie tytuł „ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej”.
24.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Dodanie nowego przepisu	Wprowadzenie wymogu egzaminu państwowego po ukończeniu studiów licencjackich/pierwszego stopnia.	Zasadne wydaje się rozważenie wzmocnienia systemu weryfikacji kompetencji zawodowych, w tym wprowadzenia państwowego egzaminu końcowego na zakończenie studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, na wzór Lekarskiego Egzaminu Końcowego. Rozwiązanie takie mogłoby stanowić obiektywne i jednolite potwierdzenie kwalifikacji zawodowych absolwentów.	MZ określi w drodze rozporządzenia sposób przeprowadzania państwowego egzaminu pielęgniarskiego
25.	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie	Uwaga ogólna do projektu ustawy	Projekt ustawy wymaga dalszych konsultacji środowiskowych.	Projekt wprowadza fundamentalne zmiany dotyczące kompetencji zawodowych, kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego oraz organizacji wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej. Zakres proponowanych zmian uzasadnia przeprowadzenie pogłębionych konsultacji z organizacjami naukowymi, samorządem zawodowym, uczelniami oraz przedstawicielami praktyki klinicznej.	Kontynuować proces konsultacji publicznych oraz przeprowadzić dodatkową ocenę skutków regulacji w obszarach kształcenia i kompetencji zawodowych.